

Водночас, всі 100 % жінок із вищою освітою на це питання анкети дали позитивну відповідь.

Загалом найбільше знань про фізичне виховання і спорт батьки отримують з телебачення (84,84 %), читаючи газети (37,87 %), слухаючи радіо (21,21 %), читаючи спеціальну спортивну літературу (15,15 %), спілкуючись із знайомими тренерами (10,6 %), спілкуючись із вчителем фізичної культури (7,57), зустрічаючись зі спеціалістами фізичної культури (4,54 %). Лише 3,03 % батьків отримують інформацію про фізичне виховання з масових заходів за місцем роботи. При цьому жоден із батьків не має змоги зустрічатися з відомими спортсменами.

Ставлення до фізичної культури та спорту у значно залежить від інвентарю, який є в сім'ї. Аналіз відповідей показав, що практично в усіх сім'ях є спортивний інвентар. Виняток складають лише 4,54 % опитаних сімей. Найчастіше зустрічається такий інвентар: лижі (60,6 %), ковзани (56,06 %), гантелі (56,06 %), велосипеди (65,15 %), ракетки для гри в теніс (63,63 %), ракетки для гри в бадмінтон (69,69 %). Дещо менше розповсюджений такий спортивний інвентар: штанга (22,72 %), гирі (28,78 %), туристичне спорядження (16,66 %), м'ячі (18,18 %). Найменше розповсюджені тренажери (6,06 %), диск "Здоров'я" (3,03 %), скакалки (4,54 %), роликові ковзани (4,54 %), обручі (3,03 %), перекладини (3,03 %), еспандери (1,51 %), скейти (1,51 %).

Потрібно зазначити, що із зрілістю респондентів, збільшується кількість велосипедів, ракеток для гри в теніс, бадмінтонів, м'ячів. У сім'ях з різною освітою батьків кількість інвентаря неоднакова.

У сім'ях, де батьки мають вищу освіту, кількість інвентарю значно більша й різноманітніша. Наприклад, у чоловіків із середньою освітою кількість інвентарю знаходиться в межах 6 найменувань, тоді як із вищою – 14.

Отже, кількість спортивного інвентарю в сім'ях достатня та різноманітна. Лише мізерний відсоток батьків не купують дітям спортивне обладнання. За даними анкетування можна зробити висновок, що за належної організації в сім'ях є умови для самостійних занять фізичними вправами.

Таким чином, ставлення батьків до фізичного виховання і спорту загалом позитивне. Відповіді на конкретні питання залежать від статі, віку та освіти батьків.

ЛІТЕРАТУРА

1. Коростелев Н.Б. Воспитание здорового школьника: Пособие для детей / Под ред. В.Н.Кардашенко. – Москва: Просвещение, 1986. – 176 с.
2. Физическое воспитание подростков с ослабленным здоровьем / В.С.Язловецкий – К.: Здоров'я, 1987. – 136 с.

ATTITUDE OF PARENTS TO PHYSICAL TRAINING AND SPORT IHOR BAKIKO

State Volyn University after of Lesya Ukrainka

The article deals with the parents of different social groups and different ages attitude to physical training at school. The aims of physical training at school, the necessity of compulsory physical education, the information sources about physical education and sport, the quantity of sport equipment in families are described in the article.

ФІЗИЧНЕ ЗДОРОВ'Я ЯК ОДНА ІЗ СКЛАДОВИХ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ ОСВІТНЬОЇ СИСТЕМИ м.ЕНЕРГОДАРУ

ГАЛИНА БІЛА

Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К.Д.Ушинського

Програма, що розглядається, є правоспадкоємницею програми розвитку освітньої системи міста 1993-2000 рр. За роки її реалізації відбулися зміни не тільки в економічному, політичному житті країни, але й у соціальному. В суспільстві відбувається зміна соціальних потреб, котра торкається і освіти. Змінюється освітня політика, створюється сучасна концепція шкільної освіти (3). Її характерними рисами (1,2) є: - перехід від ідеї обов'язку до ідеї права; - навчання не є обов'язком учня, а правом, котре надається дитині суспільством в інтересах самої дитини; - відмова від функцій ідеологічного нагляду; - заміна функції соціального нагляду функцією соціального захисту учнів та їх підтримки; - розгляд соціального замовлення як сукупності запитів у сфері освіти з боку багатьох соціальних інститутів; - освіта розглядається не як інструмент досягнення однорідності суспільства, а як інструмент розвитку індивідуальності особистості, тому і реалізується принцип різних умов навчання для різних учнів.

Ідеї, котрі лягли в основу вимірів, на наш погляд, можна сформулювати наступним чином: - Сучасна епоха — це епоха реформування освіти, школи, особистості педагога і дитини, їх ставлення до життя і діяльності, один до одного, формування нових педагогічних ідей, нового типу мислення. Сучасна школа — це відкрита система, гуманістично орієнтована, епіцентром в ній є учень, його розвиток, становлення індивідуальності, задоволення освітніх потреб, інтересів, творчих можливостей. Базовою моделлю освітнього процесу є особистісно-орієнтована модель. Основним механізмом цього процесу є власна активність особистості, котра включена до освітнього процесу в якості його суб'єкту. Тому головна увага скерована на розвиток з раннього дитинства суб'єктних якостей особистості: внутрішньої незалежності, самостійності, самоконтролю, самоуправління, саморегуляції, здібностей до рефлексії та ін. Сучасний вчитель-педагог — професіонал, добре освічена та культурна людина, гуманіст та інтелігент, котрий реалізує іновачійні підходи до навчання, виховання та розвитку підростаючого покоління. Сучасний керівник — це творча особистість, здатна перебороти стереотипи та знаходити нетрадиційні шляхи вирішення завдань, що стоять перед закладами освіти, створювати та використовувати іновачійні керівні технології.

Разом з тим, в освітній системі міста відбулись позитивні зміни, що належать до розряду системних, модульних та локальних нововведень. Так, відкрито і розвиваються освітні заклади: НК "Дитсадок-школа" №9, гімназія "Гармонія", школа санаторного типу №6, загальноосвітня школа №7, де навчання провадиться українською мовою, реорганізовані в навчальні заклади нового типу загальноосвітні школи №1 та №5, вони функціонують та розвиваються як школи-комплекси. При загальноосвітній школі-комплексі №5 відкриті гімназія та лицей. Додаткові освітні послуги надають учням Центр дитячої та юнацької творчості (ЦДЮТ), психолого-педагогічний центр "Дар". Успішно розвивається іновачійний заклад, що задовольняє загальноосвітні та професійні потреби населення, — Центр загальноосвітньої та професійної підготовки молоді (ЦЗППМ). Для періоду розвитку, що розглядається, характерним є збагачення змісту освіти, її варіативної частини. Так, впроваджені та засвоюються курси "Людинознавство", "Українознавство", "Риторика", "Духовна культура", енциклопедичні години та ін. Учням надається можливість поглибленого вивчення предметів. Намітилась тенденція до професійного росту педагогічних кадрів, особливо в останні роки. Так, якщо загальна кількість педагогів закладів освіти міста в 1998 році складала 916 чоловік, з них вищу категорію мали 193 вчителів, вчитель-методист — 55 чоловік, то в 2000 році загальна кількість педагогів шкіл складала 824 чоловіка, з них вищу категорію мають 217 чоловік, вчитель-методист — 70 чоловік. Результати перетворень позитивно впливають і на кінцевий результат — якість знань, вмінь та навичок учнів. Системні відслідження та аналіз, що проводились у 1998-2000 рр., свідчать, що виникла тенденція до їх підвищення. Так, у 1997-98 навчальному році якість знань, вмінь та навичок складала 39,53%, в 1998-99 — 41%, 1999-2000 — 44,3%. Особливі

успіхи виявляють учні у вивченні української мови та математики. Випускники шкіл навчаються у вузах м. Харкова, Запоріжжя, Дніпропетровська, Севастополя та ін.

Разом з тим, аналіз стану освіти міста виявив ряд невирішених проблем та протиріч. Так, якщо раніше освіта розглядалась в якості однієї з галузей в інфраструктурі міста, де замовником була держава, а управління освітою виконувалось по вертикалі та зводилось до ресурсного забезпечення, то сьогоднішня ситуація характеризується появою великої кількості замовників на освіту з боку батьків та учнів. Та хоча за останні роки здійснено реорганізацію та відкриття нових навчальних закладів, котрі задовільняють потреби населення, але можна констатувати, що для інших характерним є стан невизначеності. Це виявляється, перш за все, у слабкому баченні педагогами проблем і перспектив розвитку освіти, втраті деякими сучасними педагогічними працівниками професійних орієнтирів, відсутності узгодженості мети та моделей розвитку освітніх закладів. Крім того, нема опори на глибокий аналіз існуючої ситуації, оцінки того, що вже зроблено, нема орієнтації на власний досвід подолання труднощів. Є прагнення до індивідуального типу існування як у окремих педагогів, так і у деяких навчальних закладів. Все це підказує необхідність інтеграції освітніх закладів в єдине ціле (систему) на засадах їх взаємодії з метою переведення освітньої системи міста на якісно новий рівень.

Крім того, викликає тривогу та небезпеку фізичне здоров'я учнів та вчителя, психічне та соціальне здоров'я школярів, продовжує існувати проблема соціалізації особистості у період змін соціально-економічних умов. Все це викликає протиріччя між необхідністю створення умов для отримання освіти, що пов'язане із психолого-педагогічною і соціальною підтримкою учнів і кризовим економічним положенням сфери освіти, несформованістю гуманістичної позиції у певної групи педагогів; між необхідністю бути творцем свого здоров'я і успішною життєдіяльністю і низьким рівнем валеологічної грамотності, здатності до життєтворчості учасників освітнього процесу.

Припустимі результати впровадження системи валеологічного моніторингу:

Медицино-санітарні: Регулярне інформування всіх зацікавлених осіб про стан здоров'я дитячого населення. Об'єктивізація і стандартизація контролю за зростанням і розвитком дітей і підлітків. Виявлення різних факторів ризику і можливостей своєчасної профілактики їх негативного впливу. Підвищення рівня здоров'я дитячого населення. Послідовність інформації про стан здоров'я.

Педагогічні: Докорінне удосконалення системи фізичного виховання. Забезпечення умов щодо практичної реалізації індивідуального підходу до навчання і виховання. Підвищення зацікавленості робітників освіти у зміцненні здоров'я учнів. Підвищення кваліфікації робітників освіти і медичних робітників.

Соціально-педагогічні: Підвищення соціального захисту дитячого населення регіону. Підвищення уваги школярів і їх батьків до питань здорового способу життя.

Наукові: Можливість тривалого логічного (горизонтального) спостереження за великими групами дітей і підлітків на підставі уніфікованих методик тестування. Можливість виявлення ступеня впливу різних факторів генетичного, соціального, екологічного, психологічного, економічного характеру на динаміку зростання і розвитку дітей і підлітків.

Управлінські: Інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських рішень на рівні окремої школи, міськвно, адміністративного округу. Створення єдиного інформаційно-аналітичного простору щодо стану здоров'я дитячого населення. Удосконалення планування заходів соціальної сфери. Раннє виявлення груп ризику і формування систем профілактики. Забезпечення статистичного обліку, контролю і аналізу на всіх рівнях.

Організаційним забезпеченням програми з фізичного розвитку є: підготовка і перепідготовка педагогічних і медичних кадрів. Стимулювання праці персоналу школи, скерованого на зміцнення здоров'я учнів і створення сприятливих умов загальноосвітнього

середовища. Стимулювання зацікавленості батьків і учнів у збереженні і зміцненні здоров'я. Удосконалення змісту і форм фізичного виховання і перетворення його в діючий засіб охорони і зміцнення здоров'я учнів, гармонізацію особистості. Перетворення уроку фізичної культури у предмет гуманітарного і природознавчо-наукового циклу через формування стійкого інтересу до самопізнання через усвідомлення особистих фізичних можливостей. Реалізація індивідуально-типологічного підходу до учня у процесі його розвитку і удосконалення. Створення нових форм організації фізичного виховання школярів на підставі сучасних інформаційних (комп'ютерних) технологій. Пропагандистська і освітницька діяльність. Реальне функціонування системи валеологічного моніторингу передбачає знаходження додаткових фінансових коштів.

Здоров'я дітей — це та сфера, внесок в яку є першочерговим завданням для майбутнього держави, і економити на ньому, є, необачно.

ЛІТЕРАТУРА

1. И.Якиманская. Разработка технологии личностно-ориентированного обучения // Вопросы психологии, - 1955. - N2.
2. Г.Дмитренко. Стратегический менеджмент в системе образования. -К.: МАУП, - 1999.
3. Концепція виховання дітей та молоді у національній системі освіти. - Рішення колегії Міністерства освіти України від 28 лютого 1996 р.
4. Концепція позашкільної освіти та виховання. - Рішення колегії Міністерства освіти України від 25 грудня 1997 р.

PHYSICAL HEALTH AS ONE OF COMPOSING PARTY OF THE PROGRAM OF DEVELOPMENT OF THE EDUCATION SYSTEM OF THE ENERGDAR CITY HALINA BELAYA

Southern Ukrainian Pedagogical University after K.D.Ushinskiy

In article author given positive sides of functioning of the system of valeological motoring and physical health on example of the program of development of the educational system of the Energodar city. Zaporizhyan region.

ОРГАНІЗАЦІЯ РЕКРЕАЦІЙНО-ОЗДОРОВЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У МІСЬКИХ ПАРКАХ

ТАРАС БЛИСТІВ

Львівський державний інститут фізичної культури

Розвиток туризму, зокрема в західноукраїнському регіоні, і перетворення його в потужну галузь господарства вимагає від держави додаткових інвестицій. Цей регіон загалом характеризується значним туристично-рекреаційним потенціалом: помірний клімат, мальовничий ландшафт Карпат, оптимальні екологічні умови, розроблені спеціалістами моделі районів відпочинку.

Разом з тим не для кожної сім'ї доступна мандрівка з туристичною чи пізнавальною метою до мальовничих Карпат. Тому, в умовах сучасного кризового економічного стану і низького рівня доходів громадян, досить важливим є використання міських парків і зон масового відпочинку в оздоровчих цілях.

Метою проведеного дослідження було вивчення теоретичних засад та практичного використання міських парків, як засобу зміцнення та покращання здоров'я